

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iohannis Scheffleri S. R. Eccl. Presbyteri Concilium Tridentinum antè Tridentinum

Angelus <Silesius>

Nissæ, 1675

Articuli Quinti, Punctum Sextum. Observationem mandatorum Dei homini
justificato, & sub gratia constitutio esse ad salutem necessariam, & non
impossibilem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42264

Artic. V. Punctum VI.

*Articuli Quinti,
Punctum Sextum.*

Observationem manda-
torum DEI homini justifi-
cato, & sub gratia constitu-
to esse ad salutem necessa-
riam, & non impossibilem.

Verba Concilij, Sess. 6 c. 19.

*Si quis dixerit DEI præcepta
homini etiã iustificato & sub gra-
tiã constituto, esse ad observandũ
impossibilia, anathema sit.*

O Rigenes homilia 9. in Iosue.

Quantæ ex mulierũ sexu a-
pud DEUM in viris fortibus nu-
merantur? & quanti ex viris in-
ter remissas & langvidas mulie-
res reputantur? Ac non tibi vi-

Concilij Trid: antè Trident.

detur inter mulieres existimādus
ille vir, qui dicit, non possum
observare quæ scripta sunt: ven-
dere quæ habeo & dare pauperi-
bus non possum, percutiēti ma-
xillam præbere alteram non pos-
sum, maledicentem benedicere
non possum, blasphematus de-
precari non possum, persecutio-
nem pati & sustinere non pos-
sum: cætera similia, quæ man-
dantur, qui dicit implere non
possum, quid tibi videtur aliud,
quàm inter mulieres, quæ nihil
virile possunt, esse numerandus?

Atbanasius de virgin. serv. In-
tende unicuique præcepto, & id
quod jubetur præsta. Si enim
ista serves, digna habebis eccle-
lesti chalamo: Ne dixeris in cor-
de tuo: at quonam ista modo
præsta

Artic. V. Punctum VI.

præstare potero? Ne pavorem
concipiat mens tua, sed cum o-
mni alacritate servabis ea. Si-
quidem timentibus Dominum,
præcepta Domini difficilia non
sunt.

*Basilii Magni in reg. brevior.
resp. 176.* Nos quoque ad idem
faciendum hortatur Paulus cum
dicit: Estote imitatores DEI, si-
cut filij charissimi, & ambulate
in dilectione &c. sine dubio au-
tem nõ præcepisset hoc, qui bo-
nus ac justus est, nisi etiam facul-
tatem, quâ id faceremus, fuisset
largitus.

Id. homil: in illa verba Moy-
sis: *attende tibi ipsi:* impium est
asserere præcepta Spiritûs sancti
impossibilia esse observatu.

S. Chrysof. homil. 27. in Genes.

Concilij Trid: antè Trident.

Vides quàm nihil molestum habeant leges DEI? quomodo levia & facilia mandata? quomodo nihil grave neque onerosum requirit à natura nostra.

Idē de cōpunct: cord: l. 1. Hoc est contēdere adversus eum, qui præcepta dedit, & bellum legibus ejus inferre: quia & reverà ipse pronuntiavit de præceptis suis, quod nihil in eis laboriosum sit, & nihil onerosū, dicens: jugum enim meum suave est, & onus meum leve. Et nos è contrario gravia efficimus, quia ille levia constituit: & quæ ille sua via posuit, nos facimus amara peccando.

Id. homil. 18. in Matth. Ne impossibilia putemus esse præcepta, quæ certè & utilia nobis sunt, & valdè

Artic: V. Punctum VI.

valdè facilia, si advigilemus.

Id. hom. 2. in 1. ad Corint. Præcepta DEI adeò facilia sunt, adeò levia, ut multi propter Philosophiæ abundantiam, ea excefferint.

Id. homil: 9. in eand. Si iussisset quidem gravia & quæ non possent fieri, posset fortasse proferre quispiam legum difficultatem. Quod si valdè conveniëntia sunt, quid dicere possumus, cur nullam horum rationem habemus? Non potes jejunare, neq; virginitatem servare? atqui potes, modò velis: & qui possunt nos arguunt. Nec tamen adeò severus & rigidus fuit in nos DEUS, neq; hæc iussit, neque lege constituit; sed reliquit in libero arbitrio, & electione auditorum. Certè potes in matrimonio continentiam ser-

Concilij Trid: antè Trident.

vare, potes non inebriari. Non potes omnes abijcere pecunias atqui posse te ostendunt alij, qui hoc non gravatim fecerunt. Sed tamen ne hoc quidem iussit. Sed iussit non rapere, & ex facultatibus egenis opem ferre. Si quis autem dicat, quod nec uxore solus potest esse contentus, seipsum decipit & fallit, & eos accusant, qui absque uxore sunt continentes. Quid verò dic quæso, non potes non probra & maledicta appetere? non execrari non potes? verum id facere grave est, non abstinere. Quam ergo habemus excusationem, quæ sunt adeò levia & facilia nõ servantes? Nullam sanè. *Similia vid. Ser: 2. in Epist. ad Philipp. in morali digressione.*

Idem

Artic: V. Punctum VI.

Idē S. Chrysoſt: homil: 8. de Pœnitentiâ. Quid igitur impoſſibilia mandat nobis DEUS? non, inquam, obmutefce, neq; Domino ſuccenſeas. Non enim hic reſponſi modus, ſed peccati additamentū priori pejus. Nequaquam igitur Dominum accuſas, haud mandat impoſſibilia. Multi etiam ipſa ſuperant præcepta. Ergo ſi impoſſibilia fuiſſent, minus ſuâ ſponte ſuperâſſent. Et poſtea: Hæc à me omnia non in vacuum dicta ſunt, ſed divinæ legis gratiâ, ut oſtendam gravem non eſſe, nō eſſe oneroſam, non laborioſam, neq; impoſſibilem.

Cyrillus Alexandrinus lib. 10. in Joann. c. 4. Si ſervare mandata diligere eſt: non ſervare mandata odiſſe neceſſariò eſt. Signū

Concilij Trid: antè Trident.

enim non diligendi est mandata
parvipendere, & præcepta quasi
injuriam inferant, contemnere.
Quemadmodum igitur in servā-
tibus mandata Filius cum Patre
habitat, eodē certè modo à non
servantibus devolat.

*Cyprianus sive author Serm. de
baptism: Christi.* Neque lex tua
scripta à lege naturali in aliquo
dissonat, sed reprobatio mali &
electio boni sic animæ rationali
infixa sunt divinitus, ut de hoc
nemo rectè causetur: quia nulli
ad harum rerum prosecutionem
deest scientia sive potentia: quia
& quod agendum est scimus, &
quod scimus facere possumus.
Quod si impossibilia essent præ-
cepta tua, vel tantis difficultatib⁹
onerata, vel voluntas tua sic ab-
dita

Artic V. Punctum VI.

data, ut non posset intelligi, quid
à nobis tua expeteret altitudo, li-
cet invitus nemo peccet; posset
tamé ex multis excusare delictū,
nisi nobis & moderatio mandati,
& veritatis cognitio, & agendo-
rum distinctio autoritate cogno-
scibili providissent, & simul se
complecterentur possibilitas &
facilitas, scientia & potestas.

Præcipis mihi Domine DEUS, ut
diligam te: hoc & possum & de-
beo: & totum me, & interius ti-
bi jubes esse obnoxium; & de
proximo jubes, ut ad meam eam
mensuram complectar. Gratias
ago tibi clementissime DEUS,
quia quod quæris à me, prius
ipse donasti.

Hilarius ad Psalm 118. Lamed.

Latum igitur mandatum DEI est,
& in

Concilij Trid: antè Trident.

& in omnia spei nostræ genera
diffunditur, ut non difficile sit, si
voluntas adsit, præcepto DEI ob-
temperare: cùm latum & diffu-
sum sit ad placendum officiosæ
religionis varietate. Neque so-
lùm latum, sed vehementer latũ:
latitudinis infinitate hâc ipsa su-
perlativi adjectione monstratâ.

S. Hieronijmus ad cap. 5, Matth.
Multi præcepta DEI imbecillita-
te suâ, non Sanctorũ virib⁹ æsti-
mantes, putant esse impossibilia
quæ præcepta sunt, & dicunt
sufficere virtutibus non odisse
inimicos: cæterum diligere plus
percipi, quàm humana natura
patiatur. Sciendũ est ergo Chri-
stum non impossibilia percipe-
re, sed perfecta: quæ fecit David
in Saul & Absolon: Stephanus
quoque

Artic: V. Punctum VI.

quoque martyr pro inimicis lapidantibus deprecatur est, & Paulus anathema cupit esse pro persecutoribus suis.

Idem lib. 3. advers. Pelagian. c. 1. Critob. Frustra ergo datur praecepta, si ea implere non possumus. *Atticus:* DEUS possibilia mandavit, hoc nulli dubium est: sed quia homines possibilia non faciunt, idcirco omnis mundus subditus est DEO, & indiget misericordia ejus.

August: l. d. naturae & grat. c. 43
Non DEUS impossibilia jubet, sed jubendo admonet & facere quod possis, & petere quod non possis.

Idem cap. 69. Valdè bona sunt praecepta, si legitimè his utamur. Eo quippe ipso, quo firmissimè
credi-

Concilij Trid: antè Trident.

creditur, DEUM justum & bonum impossibilia non potuisse precipere, hinc admonemur, & in facilibus quid agamus, & in difficilibus quid petamus. Omnia quippe fiunt facilia charitati, cui uni Christi sarcina levis est. Secundum hoc dictum est: & precepta ejus gravia non sunt, ut cui gravia sunt, consideret non potuisse divinitus dici gravia non sunt, nisi quia potest esse cordis affectus, cui gravia non sunt, & petat quo destituitur, ut impleat quod jubetur. Et quod dicitur ad Israël in Deuteronomio, si piè, si sanctè, si spiritualiter intelligatur, hoc idè significat: quia utique cum hoc testimonium commemorasset Apostolus: Propè est verbum in ore tuo, & in corde

Artic: V. Punctum VI.

corde tuo: quod hic habet, in
manib9 tuis: in corde enim sunt
spiritalis manus. Hoc est, inquit,
verbum fidei quod prædicam9.
Conversus ergo quisq; , sicut ibi
præcipitur, ad Dominum Deum
suum ex toto corde suo, & ex to-
ta anima sua, mandatum DEI nõ
habebit grave. Quomodo est
enim grave, cum sit dilectionis
mandatum? aut enim quisque
non diligit, & ideò grave est, aut
diligit & grave esse non potest.

Idem d. peccat merit et remis. l.
2. cap. 6. Si à me quærat utrum
homo sine peccato possit esse in
hac vita, confitebor posse per-
DEI gratiam, & liberum ejus
arbitrium. His atq; hujusmo-
di alijs innumerabilibus testimo-
nijs dubitare non possum, nec
DEUM

Concilij Trid: antè Trident.

DEUM aliquid impossibile homi-
ni præcepisse, nec DEO ad opi-
tandum & adjuvandum, quo
fiat quod jubet, impossibile ali-
quid esse, ac per hoc potest ho-
mo si velit, esse sine peccato, ad-
jutus à DEO.

Serm. 61. d. Temp. Sed dicet a-
liquis: nullâ ratione possum ini-
micos meos diligere. In omni-
bus Scripturis DEUS tibi dicitur,
quia potes. Tu econtrariò re-
spondes, non posse. Considera
nunc, utrum tibi, an DEO debe-
at credi. Et ideò quia veritas
mentiri nō potest, jam vanas ex-
cusationes suas relinquat huma-
na fragilitas: quia nec impossi-
bile aliquid potuit imperare, qui
justus est: nec damnaturus est
hominem pro eo, quod non po-
tuit

Artic: V. Punctum VI.

tuit vitare, quia pius est.

Serm. 191. d. temp. Execramur etiam blasphemiam eorum, qui dicunt impossibile aliquid homini à DEO esse præceptum, & mandata DEI non à singulis, sed ab omnibus in communi posse servari.

Idem iisdem verbis dicit S. Hieronymus in explanatione Symboli ad Damasum.

Concilium 2. Aurasicanum c. 25.

Hoc etiam secundum Fidem Catholicam credimus, quod accepta per baptismum gratia omnes baptizati, CHRISTO auxiliante & cooperante, quæ ad salutem pertinent, possint & debeant, si fideliter laborare velint, adimplere.

Arti-